

OFFENTLIGE FINANSER

2022:14 • 28. september 2022

Finansielle kvartalsregnskaber for offentlig forvaltning og service 2. kv. 2022

Resumé: Den offentlige finansielle nettoformue udgjorde 404,6 mia. kr. ved udgangen af andet kvartal 2022. Det er en stigning på 39,7 mia. kr. i forhold til første kvartal 2022. Stigningen i nettoformuen skyldes hovedsageligt store kursfald på statens udestående indenlandske statsobligationer på 57,2 mia. kr. De store kursfald på de danske statsobligationer skyldes primært det stigende renteniveau. Derudover var den offentlige saldo 11,4 mia. kr. der ligeledes var med til at forøge den offentlige finansielle nettoformue.

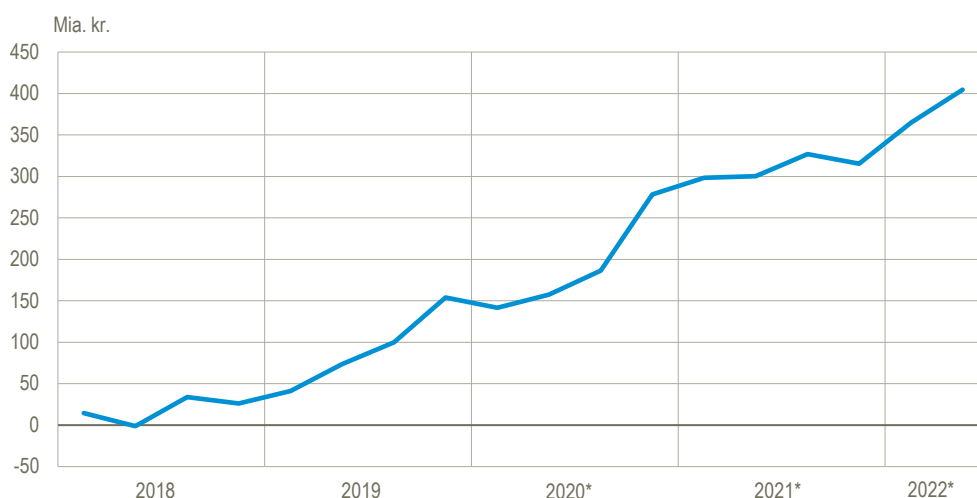
Danmarks Statistik opgør og indberetter også kvartalstal for ØMU-gælden til EU-kommissionen. Den offentlige ØMU-gæld som andel af BNP faldt med 0,2 pct.-point i andet kvartal 2022. Ultimo andet kvartal 2022 udgjorde ØMU-gælden 843,5 mia. kr.

Kort om statistikken: Opgørelsen af finansielle kvartalsregnskaber for offentlig forvaltning og service er en integreret del af det samlede nationalregnskab. Det er muligt at følge sammenhængen kvartal for kvartal mellem det offentlige over- eller underskud og udviklingen i nettoformuen/nettogælden opgjort til markedsværdi.

Stigning i den offentlige finansielle nettoformue

Den offentlige finansielle nettoformue steg med 39,7 mia. kr. i andet kvartal 2022. Nettoformuen udgjorde således 404,6 mia. kr. ved udgangen af kvartalet. Stigningen i den finansielle nettoformue kan hovedsageligt tilskrives negative omvurderinger på statens udestående statsobligationer på 56,3 mia. kr. De store kursfald på de danske statsobligationer skyldes primært det fortsat stigende renteniveau. Derudover var det offentlige overskud på 11,4 mia. kr. ligeledes med til at forøge den offentlige finansielle nettoformue. Omvendt har kursfald på statens beholdning af Ørsted aktier på 21,9 mia. kr. haft en negativ effekt på nettoformuen. Ved udgangen af 2021 lå den finansielle nettoformue på 315,1 mia. kr. Det giver en samlet stigning i den offentlige finansielle nettoformue på 89,4 mia. kr. i første halvdel af 2022.

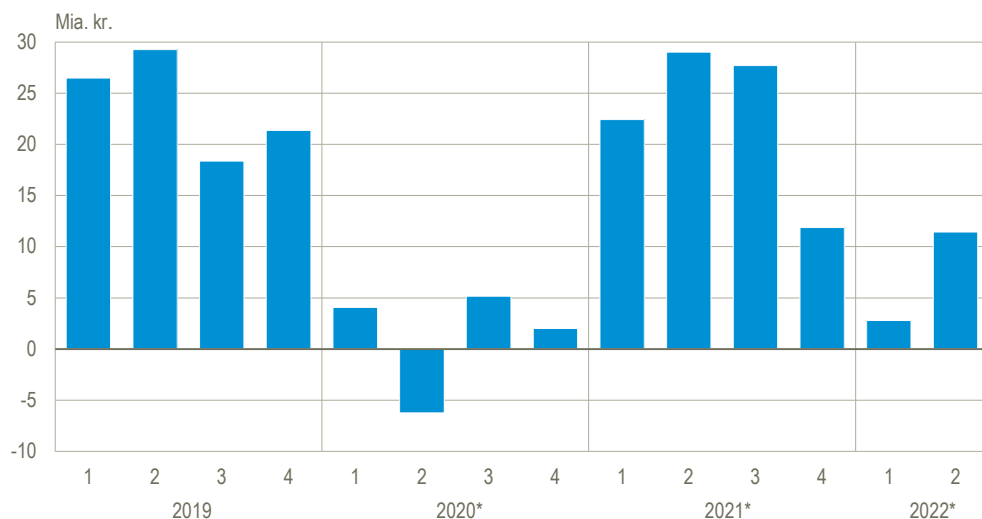
Figur 1. Den offentlige finansielle nettoformue

* Foreløbige tal.

Kilde: www.statistikbanken.dk/off22

Figur 2. Den offentlige saldo (fordringserhvervelsen, netto)

* Foreløbige tal.

Kilde: www.statistikbanken.dk/off22.**Finansielle transaktioner**

Det offentlige samlede finansielle transaktioner afspejler overskuddet på den offentlige saldo på 11,4 mia. kr. I andet kvartal 2022 steg det offentlige beholdning af finansielle aktiver med 1,2 mia. kr. mens beholdningen af passiver faldt med 10,2 mia. kr. som følge af de finansielle transaktioner.

Beholdningen af finansielle aktiver faldt ...

Det offentlige samlede beholdning af finansielle aktiver faldt med 27,7 mia. kr. i andet kvartal 2022. Ud over de finansielle transaktioner på 1,2 mia. kr. formindskede negative omvurderinger værdien af de finansielle aktiver med 36,5 mia. kr. Omvurderingerne kan hovedsageligt tilskrives kursstigning på det børsnoterede selskab Ørsted A/S på 21,9 mia. kr. I alt faldt beholdningen af finansielle aktiver fra 1.482,0 mia. kr. ved udgangen af første kvartal 2022 til 1.454,3 mia. kr. ved udgangen af andet kvartal 2022.

... og ligeledes faldt beholdningen af passiver

Det offentlige samlede beholdning af finansielle passiver faldt med 67,4 mia. kr. i andet kvartal 2022. Finansielle transaktioner formindskede beholdningen af passiver med 10,2 mia. kr. mens omvurderinger formindskede yderligere værdien af passiverne med 57,2 mia. kr. Omvurderingerne kommer hovedsageligt af kursfald på statens udestående gældsværdipapirer. Beholdningen af passiver faldt fra 1.117,2 mia. kr. ved udgangen af første kvartal 2022 til 1.049,7 mia. kr. ved udgangen af andet kvartal 2022.

Nettoformuen

Nettoformuen/nettogælden, som er den nationalregnskabsmæssige finansielle formue/gæld, er opgjort til markedsværdi. Nettoformuen/nettogælden viser den aktuelle forpligtigelse, hvis alle finansielle aktiver indløses, og passiverne nedbringes med de hermed frigjorte midler på et givent tidspunkt.

Til mange økonomiske analyser vil nettoformuen/nettogælden være det mest velegnede formuebegreb/gældsbebegreb, da det viser den aktuelle værdi af de kommende generationers formue/gældsbyrde i forbindelse med de offentlige finanser.

Forhold omkring fortolkningen af nettoformuen

Forskellige nationalregnskabskonventioner gør sig gældende for sektoren offentlig forvaltning og service, hvilket har betydning for den økonomiske fortolkning af nettoformuen.

Offentlig forvaltning og services fremtidige pensionsforpligtelser over for tjenestemænd er i henhold til nationalregnskabsprincipperne ikke inkluderet i de finansielle regnskaber, da der er tale om ikke-fondsbaserede ydelser. Beløbsmæssigt er der tale om betydelige størrelser, og til visse analytiske formål kan det således være hensigtsmæssigt at indregne et skøn over disse forpligtelser.

I opgørelsen af finansielle regnskaber medregnes omvendt ikke værdien af fremtidige skattebetalinger til offentlig forvaltning og service, herunder udskudt skat af pensionsopsparing.

I mange analyser af offentlige finanser indregnes aktiver og passiver kun, hvis der foreligger et lovmæssigt krav på ydelserne. Sådanne lovmæssige krav foreligger ikke i forbindelse med tjenestemandspensioner og udskudt skat af pensionsopsparing, som således ikke er inkluderet i denne opgørelse.

Værdien af det offentlige reale aktiver indgår heller ikke i denne opgørelse.

Oversigtstabel 1. **Finansielle aktiver og passiver samt nettoformue for offentlig forvaltning og service**

	2020*				2021*				2022*	
	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.
	mia. kr.									
Balance:										
Aktiver	1 287,2	1 455,4	1 522,6	1 646,0	1 573,2	1 566,3	1 611,6	1 582,5	1 482,0	1 454,3
Passiver	1 145,7	1 298,2	1 336,2	1 368,0	1 275,0	1 265,9	1 284,7	1 267,4	1 117,2	1 049,7
Nettoformue (aktiver-passiver)	141,4	157,2	186,4	278,1	298,2	300,4	326,9	315,1	364,9	404,6
	mia. kr.									
Strømme:										
Ændring i nettoformue	-12,6	15,8	29,2	91,7	20,1	2,2	26,5	-11,7	49,7	39,7
Heraf overskud	4,1	-6,2	5,2	2,0	22,4	29,0	27,7	11,9	2,8	11,4
Heraf kursændringer mv. ¹	-16,6	22,0	24,0	89,7	-2,3	-26,9	-1,2	-23,6	46,9	28,3

* Foreløbige tal.

¹ Posten indeholder også periodiseringsafstemninger og andre ændringer som ikke skyldes kursændringer.

Kilde: www.statistikbanken.dk/off22

I EU-sammenhæng benyttes ØMU-gæld som gældsbegreb

I EU-sammenhæng benyttes den offentlige ØMU-gæld, som er opgjort i nominal værdi. Nominal værdi angiver forpligtelserne, såfremt gælden holdes til udløb. ØMU-gælden er et bruttogældsbegreb, der ikke medtager samtlige passiver og kun i begrænset omfang tager højde for aktivsiden i staten, kommuner og regioner samt sociale kasser og fonde. Alene sektorernes beholdninger af fordringer på sig selv eller andre offentlige delsektorer kan modregnes. Fx kan Den Sociale Pensionsfonds (DSP's) beholdning af statsobligationer modregnes i gælden, hvorimod DSP's beholdning af fx realkreditobligationer ikke kan modregnes. Endvidere indgår handelskreditter og andre forfaldne ikke-betalte mellemværender samt finansielle derivater ikke i ØMU-gælden, se oversigtstabel 2.

ØMU-gælden faldt med 0,2 pct.-point af BNP i 2. kv. 2022

I andet kvartal 2022 faldt ØMU-gælden med 0,2 procentpoint af BNP og lå på 31,2 pct. af BNP. Det svarer til et fald på 6,4 mia. kr. således at ØMU-gælden ultimo første kvartal 2022 udgjorde 843,5 mia. kr. I forhold til andet kvartal 2021 er ØMU-gælden faldet med 7,0 pct.-point af BNP, jf. nedenstående tabel.

Oversigtstabel 2. Overgangstabel fra ØMU-gæld i nominel værdi til nettogæld i markedsværdi

	2020*				2021*				2022*	
	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.
	mia. kr.									
1 ØMU-gæld, nominel værdi konsolideret	775,3	954,1	972,7	980,9	946,9	955,4	960,6	917,0	849,9	843,5
2 Handelskreditter mv. ¹	208,0	173,7	187,8	219,9	194,5	184,1	199,5	225,3	192,0	189,8
3 Korrektion for markedsværdi	153,3	158,9	164,6	155,0	126,7	119,9	117,6	117,7	70,0	12,5
4 Samlede passiver, markedsværdi (1+2+3)	1 145,7	1 298,2	1 336,2	1 368,0	1 275,0	1 265,9	1 284,7	1 267,4	1 117,2	1 049,7
5 Aktiver, markedsværdi ²	1 287,2	1 455,4	1 522,6	1 646,0	1 573,2	1 566,3	1 611,6	1 582,5	1 482,0	1 454,3
6 Nettogæld, markedsværdi (5+4)	141,4	157,2	186,4	278,1	298,2	300,4	326,9	315,1	364,9	404,6
	pct. af BNP									
ØMU-gæld	33,4	41,1	41,9	42,2	37,8	38,2	38,4	36,6	31,4	31,2
Nettogæld	6,1	6,8	8,0	12,0	11,9	12,0	13,1	12,6	13,5	15,0

* Foreløbige tal. ØMU-gæld og nettogæld er sat i forhold til BNP som opgjort i statistikbanktabellen [nan1](#). Det foreløbige BNP-skøn for 2022 er hentet fra Økonomisk Redegørelse – august 2022.

¹ Posten indeholder handelskreditter og andre forfaldne ikke-betalte mellemværender.

² Finansielle derivater opgøres som et nettoaktiv og indgår derfor under posten "Aktiver".

Kilde: www.statistikbanken.dk/off22

Overgang fra ØMU-gæld til finansiell nettogæld

Oversigtstabel 2 viser de korrektioner, der udgør overgangen fra opgørelsen af ØMU-gælden til opgørelsen af den finansielle nettogæld. ØMU-gælden er en konsolideret opgørelse (dvs. de offentlige delsektors beholdninger af fordringer på sig selv eller andre offentlige delsektorer modregnes) af udvalgte gældsposter i nominel værdi. Overgangen fra ØMU-gæld til nettogæld fås ved at tillægge passivposterne handelskreditter og andre forfaldne ikke-betalte mellemværender til ØMU-gælden. Endvidere korrigeres de samlede passiver fra nominel værdi til markedsværdi. Efter modregning for finansielle aktiver i markedsværdi fås opgørelsen af den offentlige finansielle nettogæld i markedsværdi.

Indberetning af kvartalstal for ØMU-gælden

Til brug for EU-kommissionens og Ecofin-Rådets overvågning af udviklingen i medlemslandenes budgetsituation og offentlige gæld skal der udover to årlige indberetninger af offentlig saldo og ØMU-gæld (inden 1. april og 1. oktober) også indberettes kvartalsvise opgørelser af ØMU-gælden. Danmarks Statistik er ansvarlig for indberetning af de faktiske (historiske) tal for saldo og ØMU-gæld, mens Finansministeriet er ansvarlig for indberetning af prognoser (forventede tal). På baggrund af de finansielle kvartalsregnskaber for offentlig forvaltning og service, er der opgjort kvartårlige tal for den offentlige ØMU-gæld siden første kvartal 2000 (se nærmere i www.statistikbanken.dk/10172).

Store udsving i kvartalsvise data

De kvartalsvise opgørelser giver mulighed for at følge den aktuelle udvikling i den offentlige økonomi. Kvartalstallene vil løbende blive revideret og er først endelige, når årets endelige tal for perioden foreligger. Det sker tre år efter referenceårets udløb. Der er væsentlig større usikkerhed knyttet til kvartalsopgørelserne end til årsopgørelserne for både de finansielle kvartalsregnskaber og den kvartårlige ØMU-gæld, bl.a. bliver dele af det anvendte kildemateriale først tilgængeligt noget efter årets udløb, og flere kategorier må afstemmes på baggrund af skøn. Dertil forekommer store omperiodiseringer mellem de forskellige kvartaler, som navnlig hænger sammen med, at kildematerialet ikke har karakter af afsluttede kvartalsregnskaber. Det betyder at kategorien andre forfaldne ikke betalte mellemværender (F.8) i de finansielle kvartalsregnskaber kan være markant højere end på årsdata.

3. Baggrundsoplysninger

<i>Første offentliggørelse af 2. kv. 2022</i>	<p>Dette er den første offentliggørelse af finansielle kvartalsregnskaber for offentlig forvaltning og service for andet kvartal 2022, og i den forbindelse er der foretaget revisioner for perioden første kvartal 2020 til første kvartal i 2022 som følge af normal revisionspraksis.</p>
<i>Mere information</i>	<p>www.statistikbanken.dk/10171.</p>
<i>Seneste offentliggørelse</i>	<p><i>Finansielle kvartalsregnskaber for offentlig forvaltning og service 1. kv. 2022</i> udkom 28. juni 2022 i serien <i>Offentlige finanser 2022:10</i> (Statistiske Efterretninger).</p>
<i>Næste offentliggørelse</i>	<p>Med udgangen af oktober 2022 stopper Danmarks Statistik med at udgive publikationerne 'Statistiske Efterretninger'. Det hidtidige analytiske indhold og dokumentation i Statistiske Efterretninger inden for finansielle kvartalsregnskaber for offentlig forvaltning og service vil fremover kunne tilgås via nyt-artikler, statistikdokumentationen samt emnesiden for Offentlig sektors økonomi.</p> <p>Fremover kan udvalgte tal fra tidligere versioner findes via versionstabeller i Statistikbanken.</p>
<i>Henvendelse</i>	<p>Stefan Koch Olsen, tlf. 39 17 34 62, sto@dst.dk Maximilian Jerome Hueg, tlf. 39 17 39 29, mjh@dst.dk</p>

4. Kilder og metoder

<i>Læs mere i statistikdokumentationen</i>	<p>Læs mere om kilder og metoder i statistikdokumentationen <i>Finansielle konti for offentlig forvaltning og service</i> og <i>ØMU-gæld og ØMU-saldo i Danmark samt offentligt underskud og gæld i EU</i>.</p>
--	---

OFFENTLIGE FINANSER 2022:14

Statistiske Efterretninger

ISSN, 1601-0949

www.dst.dk/efterretninger

© Danmarks Statistik, Sejrøgade 11, 2100 København Ø

Signaturforklaring:

- Nul
  - 0 Mindre end 0,5 af den anvendte enhed
  - 0,0 Mindre end 0,05 af den anvendte enhed
  - Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
  - ... For usikker til at kunne angives eller diskretionshensyn
  - ... Oplysning foreligger ikke
  - * Foreløbige eller anslåede tal
  - | Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie.
Oplysningerne fra før og efter databrudet er ikke fuldt sammenlignelige.
Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.
-